

W ostatnim dniu, niedzieli, tematem była *Ewangelizacja przez liturgię*, a punktem centralnym uczestnictwo w niedzielnej Eucharystii w bazylice S. Eustorgio. Msza św. sprawowana była według obrządku ambrożyjskiego i trwała ponad dwie godziny. Pół godziny przed Mszą św. 50 animatorów komórek parafialnych modliło się z księdzem proboszczem w zakrystii w intencji tej liturgii i parafii. W liturgii, pod przewodnictwem ks. proboszcza, ponad 30 świeckich pełniło 26 różnych posług, średnia wieku ministrantów — 40 lat. Wszystkie części liturgii podkreślały wspólnotowy wymiar Kościoła: uroczyste powitanie wszystkich, którzy pierwszy raz przyszli do tego kościoła, przedstawienie kapłanów sprawujących Eucharystię, komentarze do czytań biblijnych, znak pokoju po liturgii słowa, przyniesienie darów: kolekty pieniężnej i kosztów z żywnością i ubraniami dla misji na Filipinach, procesja komunijna, w której wierni podchodzili trzymając rękę na ramieniu drugiej osoby, Komunia pod dwiema postaciami i rozmowy kapłanów z wiernymi przed kościołem po zakończeniu Eucharystii. Należy podkreślić, że była to normalna Msza niedzielna w parafii, pełna dynamicznej wiary i modlitwy.

Kraków

MARIA KANTOR

Ks. Jerzy Chmiel

KRONIKA BIBLIJNA (1)

KONKURS WIEDZY BIBLIJNEJ KATOLICKICH SZKÓŁ ŚREDNICH —
KRAKÓW '94

Katolickie Liceum Ogólnokształcące Księży Pijarów w Krakowie zorganizowało dla katolickich szkół średnich w Polsce konkurs wiedzy biblijnej. Na zaproszenie odpowiedziało wiele szkół licealnych z całej Polski, w sumie stanęło do konkursu 52 uczniów i uczennic. Uczestnicy przyjechali do Krakowa w piątek, 25. lutego 1994 r. i zamieszkali w internacie Liceum pijarskiego przy ul. Akacjowej (Kliny). Następnego dnia, w sobotę, 26. lutego, Mszą świętą koncelebrowaną pod przewodnictwem ks. Jerzego Chmiela z PAT, który też wygłosił homilię, rozpoczęli konkurs w budynku Liceum. Jury konkursowemu przewodniczył ks. Chmiel.

Konkurs składał się z trzech rund odpowiednio przygotowanych pytań, na które trzeba było odpowiedzieć najpierw pisemnie, a potem ustnie. Pytania obejmowały Pięcioksiąg i Ewangelie. Poziom przygotowania uczestników był bardzo dobry. Wyłoniono troje zwycięzców, którzy otrzymali nagrody ufundowane przez Zarząd Polskiej Prowincji Szkół Pobożnych, z racji jubileuszu pijarów w Polsce, ale byli też i prywatni sponsorzy. Tymi nagrodami był udział w wycieczce do Hiszpanii i Portugalii.

Uczestnicy konkursu spoza Krakowa mieli możliwość obejrzenia miasta i udziału w jakimś spektaklu artystycznym (teatr, filharmonia). Był to pierwszy na skalę ogólnopolską urządzony konkurs biblijny młodzieży szkół licealnych od II wojny światowej, a prawdopodobnie — jako konkurs wyłącznie wiedzy biblijnej — pierwszy w Polsce. Zostawił bardzo dobre wrażenie — dlatego *vivant sequentes!*

INSCENIZACJE BIBLIJNE W TEATRZE LOGOS W ŁODZI

W Łodzi działa od r. 1987 teatr Logos, którym kieruje ks. Waldemar Sondka, miejscowy duszpasterz środowisk twórczych. Jest to teatr ruchu wykorzystujący taniec i ruch sceniczny dla wyrażenia treści religijnych. Wśród 13 dotychczasowych inscenizacji, jakie teatr ma na swoim koncie, są inscenizacje oparte na tekstach biblijnych, jak: *Wieczernik*, *Dialogus pro Die Nativitatis Domini nostri Jesu Christi*, *Kobiety u Grobu* czy *Przypowieść*. Ta ostatnia inscenizacja, która swój kształt sceniczny zawdzięcza Romanowi Komassie, baletmistrzowi działającemu w Niemczech, jest pantomimą opartą na tekście Genesis 1—3. Obejmuje 10 obrazów: *Modlitwa*, *Stwórca*, *Pokutnicy*, *Adam*, *Ewa*, *Myśli*, *Kuszenie*, *Upadek*, *Wygnanie*, *Nadzieja*. Na tle muzyki Oliviera Messianea, Arvo Pärta i Art of Noise występuje pięć postaci: *Stwórca*, *Adam*, *Ewa*, *Szatan*, *Mnich*, a oprócz tego cztery Głosy.

Teatr Logos spełnia pożyteczną misję upowszechniania modeli biblijnych. Nie ma tutaj wprawdzie tekstu, ale jest naturalny ruch i symbolizacja. Francuski teoretyk tańca, Jean Georges Noverre (1727—1810) pisał: „Nie należy tańczyć dla tańca, nie można ograniczać się do przyciągania wzroku bez wzruszenia serca, budzenia namiętności i wstrząsania duszą — nie jest to bowiem celem sztuki, która ma być obrazowa i malownicza. Głos natury i wiernie wyrażone uczucia wzbudzą zawsze wzruszenie w najmniej wrażliwych duszach.”

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

R E C E N Z J E I P R Z E G L Ą D Y

G. I. DAVIES assisted by M. N. A. Bockmuehl, D. R. de Lacey and A. J. Poulter, *Ancient Hebrew Inscriptions. Corpus and Concordance*, Cambridge 1991, s. XXXIV + 563.

Przygotowywanie zbiorów tekstów, a zwłaszcza ich konkordancji jest zajęciem żmudnym, pracochłonnym i mało porywającym. Na szczęście w ostatnich latach coraz większą pomocą stają się systemy komputerowe. Dzięki nim możliwe stały się przedsięwzięcia tak gigantyczne, jak wydany właśnie tom pt. *Ancient Hebrew Inscriptions. Corpus and Concordance*, opracowany przez zespół G. I. Daviesa. Od 1986 roku w Centrum Komputerowym Uniwersytetu w Cambridge gromadzone i opracowywane były wszystkie hebrajskojęzyczne inskrypcje sprzed 200 roku p.n.e., a więc, jak pisze autor, z czasów starotestamentowych. To monumentalne przedsięwzięcie zaowocowało po pięciu latach — w październiku 1991 roku — omawianym właśnie tomem.

Zasadniczy trzon dzieła to obszerna konkordancja (obejmująca również indeks symboli i znaków) oraz korpus 655 inskrypcji pogrupowanych wg miejsca ich odnalezienia i opatrzonych podstawowymi odsyłaczami bibliograficznymi. Poza tym praca uzupełniona została o wstęp, tablice transliteracji i symboli, o listę miejsc, w których odnajdywano inskrypcje, podstawowe zestawienie bibliograficzne, a na końcu o synopsę podstawowych zbiorów inskrypcji starohebrajskich, pozwalającą łatwo porównywać różne lekcje tekstów oraz skompletować pełną bibliografię. Jest to